

SUOMEN KUUROJEN URHEILULIITTO

YMPÄRISTÖVASTUU- SUUNNITELMA

2021

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	3
2. TAVOITTEET	4
3. TOIMENPITEET	5
4. MITTARIT	6

(Liiton hallitus hyväksyy ympäristövastuusuunnitelman 13.11.2021 kokouksessaan)

1. JOHDANTO

Suomen Kuurojen Urheiluliiton ympäristövastuusuunnitelman tavoitteena on vähentää liiton toiminnan ympäristövaikutuksia ja auttaa liiton toimijoita kantamaan kortensa kekoon kestävän kehityksen edistämiseksi. Liitto ottaa ympäristövastuusuunnitelman myötä kestävän kehityksen periaatteen luonnolliseksi osaksi päivittäistä toimintaa.

Tämän ympäristövastuusuunnitelman taustalla vaikuttavat liikuntalaki, liiton vastuullisuusohjelma sekä reilun pelin ihanteet ja tavoitteet. Reilu peli puolestaan pohjautuu olemassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöstöihin, kuten YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 2030.

Ympäristövastuu tarkastelee organisaation toiminnan vaikutusta ympäristöön. Tähän liittyvät esimerkiksi ilmastomuutoksen torjunta, vesien, ilman ja maaperän suojelu sekä luonnonvarojen säästeliäs käyttö. Suurin osa toimistojen ilmastovaikutuksista koostuu lämpöenergiasta ja liikkumisesta. Lisäksi huomion kohteena voivat olla esimerkiksi sähkönkulutus, hankinnat sekä työntekijöiden yleinen ympäristötietoisuus.

Suomen Kuurojen Urheiluliitto suhtautuu ympäristöasioihin vakavasti ja ottaa täten vastuun toiminnan ympäristövaikutuksista muuttamalla toimintatapoja kaikilla toiminnan tasoilla. Liitolla on tärkeä rooli ympäristöasioiden edistäjänä kuurojen liikunta- ja urheilutoiminnan saralla.

Liitto sitoutuu omaan ympäristövastuusuunnitelmaansa ja pyrkii sitouttamaan toimintansa piirissä olevia jäsenseuroja toimijoihin mukaan. Pyrimme jatkuvasti pienentämään hiilijalanjälkeämme niiltä osin, kuin se on mahdollista. Suunnitelma ulottuu kaikkiin toimintamme osa-alueisiin kattaen seura-, liikunta- ja kilpailutoiminnan. Ennen kuin tämä ympäristövastuusuunnitelma tulee voimaan, liitossamme on sitä ennen jo noudatettu monia ympäristöön liittyviä asioita, muun muassa hankintojen osalta varusteiden ja teknisten laitteiden kierrätystä, asujen lainausta muilta tahoilta ja yhteiskuljetuksien suosimista. Hankinnat on perustuneet todelliseen tarpeeseen huomioiden liiton taloudellinen tilanne. Hallintotasolla esimerkiksi paperin käyttö on vähentynyt merkittävästi viime vuosien aikana siirtyessämme käyttämään sähköisessä muodossa olevia palveluita. Yhtenä merkittävänä muutoksena liiton toimisto on siirtynyt jo vuonna 2019 Sporttitalon asiakkaaksi muiden lajiliittojen ja -järjestöjen ohella. Tämän osalta Sporttitalon oma ympäristösuunnitelma koskee liittoamme ja Olympiakomitean eri koulutuksen ympäristöaiheista ovat tuoneet liiton sisälle tietoisuutta ympäristöasioista entistä enemmän.

Ympäristövastuusuunnitelmamme perustuu erilaisiin lakeihin ja Opetus- ja kulttuuriministeriön antamiin ohjeistuksiin Olympiakomitean kanssa. Tämä suunnitelma on yksi osa-alue liiton vastuullisuusohjelmassa ja ympäristövastuusuunnitelma pohjautuu seuraaviin kansallisiin ja kansainvälisiin sopimuksiin sekä lakeihin;

- Liikuntalaki (390/2015)
- YK:n kestävän kehityksen periaatteet (YK agenda 2030)
- Reilun pelin periaatteet

Otamme suunnitelman ensimmäistä kertaa käyttöömme hallituksen päätöksen myötä 13.11.2021 lähtien. Suunnitelma on kaikkien luettavissa liiton kotisivuilla. Päivitämme ja tarkistamme suunnitelmaa vuosittain.

2. TAVOITTEET

Teemme osamme ilmastonmuutoksen hillinnässä. Tunnistamme toimintamme ympäristövaikutukset ja teemme toimenpiteitä kaikilla toiminnan tasoilla vaikutusten vähentämiseksi. Toimimme lajiemme ja jäsenseurojemme esimerkkinä sekä kannustamme aktiivisesti ympäristövastuuseen kestäväen kehityksen muodossa.

Ympäristön kannalta merkittävimmät kuormitukset SKULin toiminnassa tulevat henkilöstön ja lajien matkustuksesta Suomessa ja ulkomailla. Lisäksi hankinnat sekä eri tapahtumien järjestäminen kuten leirit ja kilpailut kuormittavat ympäristöä.

SKUL jatkaa aiemmin aloitettuja toimenpiteitä kestäväen kehityksen näkökulmasta katsottuna. Liiton tekemillä valinnoilla ja päätöksillä on merkitystä ympäristöasioissa, kuten ulkomaan tapahtumien suhteen suorien lentojen suosimisella, järkevän kokoisilla edustusryhmillä, sähköisten palveluiden käyttöönotoilla esimerkiksi taloushallinnon puolella ja liiton omien dokumenttien ollessa suojatulla pilvipalvelimella.

Liiton omassa toiminnassa hallinnon kokouksilla ja palavereilla sekä koulutuksilla on iso merkitys ympäristövastuun huomiomisessa. Yhtenä tavoitteena on ollut ja tulee olemaan etäyhteyksien suosiminen, jotta matkustuksen aiheuttamat ympäristövaikutukset pienevät liiton oman toiminnan johdosta. Samoin hankintojen määrällä ja laadulla on merkitystä, jonka johdosta liitossa on katsottu viime vuosien aikana tarkemmin mitä hankitaan ja mistä ne hankitaan. Tämä heijastuu suoraan kiertotalouden periaatteisiin esimerkiksi jatkamalla pidempään samojen asujen ja teknisten laitteiden käyttöä sekä huomioiden näiden mahdollista jatkokäyttöä jäsenseurojen toimesta.

Tunnistamme yhtenä tämän hetken puutteena systemaattisen tiedonkeruun puuttumisen. Tämän johdosta yhtenä tavoitteena on aloittaa systemaattinen tiedonkeruu eri toimenpiteiden seurauksista ja seurannan avulla voimme katsoa, onko muutoksille tarvetta. Konkreettisenä tavoitteena on luoda maksimissaan muutama palautelomake, jonka avulla liitto saa kerättyä tarvitsemaansa tietoa arviointia varten.

3. TOIMENPITEET

Vähennämme toimintamme ympäristövaikutuksia muuttamalla toimintatapojamme mm. kilpailujärjestelmien, tapahtumien järjestämisen, varusteiden, kulkutapojen, liikuntapaikkojen ja hankintojen osalta. Suosimme etäkokouksia ja -palavereja fyysisten kokousten tai palaverien sijasta. Esimerkiksi liiton hallinnon kokoukset ja palaverit ovat suurelta osin jo etämuodossa. Järjestämme ja kehitämme sähköisiä koulutusmenetelmiä, jotta mahdollisimman moni jäsenseuroistamme jäsenineen voivat osallistua mukaan sijaintiin katsomatta.

Suosittellemme seurojamme järjestämään SM-kisat sellaisissa paikoissa, jotka ovat julkisilla helposti saavutettavissa. Yhtenä suosituksenamme on yhteiskuljetukset urheilijoiden osalta. Luonnollisesti tapahtuman järjestäjällä on oma vastuunsa tapahtumistaan, mutta liittona voimme antaa viestinnän kautta järjestäjille ohjeistuksia suosituksineen. Tätä kuvaillaan ympäristökoulutuksena sosiaalisen vastuun muodossa, koska liittona tunnistamme kielellisen haasteellisuuden puhutun kielen ollessa yhteisössämme suhteellisen harvinaista.

Suosimme hankinnoissamme kotimaisuutta ja kierrätystä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi edustusvaatteiden käyttämistä useammassa tapahtumassa ja pyritään saamaan lainaksi edustusasuja omaksi ostamisen sijasta. Suosimme sähköisiä materiaaleja papereiden sijaan. Liiton dokumentit sijaitsevat pääasiassa suojatulla pilvipalvelimella, johon pääsy on rajattu tarpeellisuuden mukaisesti.

Kierrätämme jätteet vastuullisesti. Sporttitalon oma ympäristösuunnitelma toimii ohjenuorana liiton toimiston osalta.

Vuosittain seurataan ja arvioidaan ympäristövastuusuunnitelmamme toteutumista liiton vastuullisuustyöryhmän toimesta huomioiden tiedonkeruun kautta saatuja palautteita. Pyrimme tunnistamaan tiedonkeruun seurannan ja arvioinnin kautta ympäristövastuusuunnitelman toimimista käytännön tasolla ja kehittämään sitä päivittämisen kautta.

Sitoutamme toimijamme kestäväen kehityksen periaatteisiin viestinnän avulla. Kyseessä oleva ympäristövastuusuunnitelma on ensimmäinen konkreettinen suunnitelma aiheen tiimoilta ja liittona voimme vaikuttaa jäsenseurojemme ja toimijoiden toimintaan siten, että tuomme viestinnän kautta ympäristöasioita esille. Näitä asioita voimme tuoda esille liiton viestinnässä kotisivujen ja sosiaalisen median kautta, kuten myös vuosittaisissa liittokokouksissamme toimintakertomuksen ja -suunnitelman kautta jäsenseurojen edustajille. Näiden materiaalien saadessa vuosittaiset hyväksyntänsä, nämä siirtyvät liiton kotisivuille julkisesti luettavaksi.

Ympäristövastuusuunnitelman vastuuhenkilönä toimii liiton toiminnanjohtaja yhteistyössä liiton hallituksen ja henkilöstön kanssa.

4. MITTARIT

Tämän ympäristövastuusuunnitelman pohjalta ensimmäiseksi mittauskokonaisuudeksi on määritelty viisi eri arvioitavaa aihealuetta. Näiden kautta näemme vuosittain, miten liittona olemme päässeet tavoitteisiin kiinni. Luonnollisesti arvioitavat painopistealueet voivat muuttua vuosien aikana, koska liiton tulee huomioida myös yhteiskunnan asettamat tavoitteet ja vaatimukset.

Pääasiassa arvioitavat osa-alueet voidaan arvioida laskennallisesti ja sanallisesti. Mittareiden ideana on kerryttää datatietoa, jotta liitto pystyy vertailemaan aiempien vuosien kerättyä tietoa ja arvioida tulevaisuutta ja sen vaatimia muutoksia. Tietoa kerätään kyselyiden, tilastoinnin ja kirjanpidon kautta, jotta saadaan luotettavat luvut arviointia varten.

- Etäkokousten ja -palaverien prosentuaalinen osuus kokousten ja palaverien kokonaismäärästä
- Järjestettiinkö tapahtumat paikassa, joka on julkisilla helposti saavutettavissa
- Liiton ostettujen ja lajiliitoilta lainattujen vaatteiden osuus
- Kotimaisten tuotteiden osuus hankinnoista
- Arvio Sporttitalon lajittelumahdollisuuksista